

СБОРНИКЪТЪ

ЗА

НАРОДНИ УМОТВОРЕНИЯ, НАУКА И КНИЖНИНА

ИЗДАВА

МИНИСТЕРСТВОТО НА НАРОДНОТО ПРОСВѢЩЕНИЕ.

КНИГА VI.

СОФИЯ
ДЪРЖАВНА ПЕЧАТНИЦА
1891.

II. Народни клетви.¹⁾

Отъ Щипъ (Македония).

Записалъ П. А. Уачаровъ.

- 1 Агъупци капата да му носат.
Аро да го затре, та да не помисле.
Аир да не виде ни от чедо, ни от стока.
Аі да го најде у пладне.
- 5 Агъупци капата да му украдат.
Арам и катран да му се учине.
Арница да го кердоса.
Аргъулица да најде.
Аро го затрило, аро да го довржше.
- 10 Аспра да не завржже у себе си.
Андреја да го пресече.
Аргатин да биде, та ништо да не спечале.
Ајдук да биде, та на ортома да го видам.
Бес поп да го закопат.
- 15 Бок да му се расжрде, а не іас.
Богат е, да го бодне рогатио.
Бесе се, да би дал Бок да се не обесе.
Богу душа да не предаде, а на гъаволо.
Бабки да му излезат на очите.
- 20 Бега, от кожа да избега.
Бос да гу видим по сукаците.
Божик да не виде.
Бивол да го дигне на роговете.
Брек да го почерне.
- 25 Беслеме да стане.
Болес да го изеде.
Бигор да іаде.
Беда да го најде, та да не куртулиса.
Бокмаджата да го фане.
- 30 Болес да го іаане, та никога да не куртулиса.
Богородица маікѡа да го накаже.
Бодове да му излезат.
Будуч на главата да му стое.
Бодеш да го акне.
- 35 Барак да се учине.
Боцки да го бодат по очите му.
Букагии да носе.
Бутуракѡо да го фане, та да него пуште.
Борови шишеорки да іаде.
- 40 Викале му четворица на главата.
Вржете се, да го свърте уо.
Враго да го изеде.
Врато да си строше.
Врукѡа погача сѡрцето да му изгоре, варен петел очите да му искѡца.

¹⁾ Отдѡлът на скоропоговоркитѡ се замѡста съ новѡ: Народни клѡтви, понеже първитѡ токорѡчи се исчерпихѡ, а отѡ вторитѡ доста материалъ има вече събранъ. Ред.

- 45 Воденичарски камен да му висе на шијата.
Владика да не виде у кукњата си.
Вуци да го раскинат.
Вода да го отнесе.
Врага да фане.
- 50 Волове гробо да му изријат.
Врато да си претрие.
Вол јавико да му изеде.
Воден гъавол да го нагазе.
Ветрушка да го занесе.
- 55 Вошчена свекња да му занесам.
Госпот да го земе, та да се куртулисам.
Госпот да го удре, а не јас.
Госпот да го затрие.
Госпот да го поразе.
- 60 Главата да си откине.
Гиди краставо, па краставо куче.
Главата никога да не си туре на перница.
Главата да си туре у торба.
Главата да му забодат на колец.
- 65 Гъжното црево да му излезе.
Главата да си извие.
Главата да си изеде.
Гъаволо да го расчепе на триста парчинџа.
Гарван очите да му изваде.
- 70 Гуштери да му лазат по грџбо.
Гората да фане, та да не се вџрне.
Гол да киниса, та да се зарадуам.
Госпот да даде да просе, та да се ране.
Глок да гриза, та да се ране.
- 75 Грџкљано да му се затне.
Гуштери да блџа.
Да се затрие от белија свет.
Да не прокопса.
Декнала го, та не пуштила го.
- 80 Да се не прџкне.
Да окапе како змија на трџн.
Да направи от дрџво нози и от сламка раци.
Да окъореве.
Да би да не зине да јаде.
- 85 Да се не облече никога.
Да му изгоре главата.
Да му пукне, што му е нај мило.
Да го закопат у пусто место.
Да лаже, та да помине.
- 90 Да не дочека да џалива зелени венџи.
Да не се кердосат.
Да не прифане у глава никога.
Да се не науче.
Да се засрџкне, та да пукне.
- 95 Да се надуа како агџупски тупан.
Дрџкавиџата да го фане.
Да се фане от колената надоле.
Да се скапе, како расол у марта.

- Да му се искаже, та да познае.
 100 Да му се урне гроба.
 Да му се не изрече.
 Да го зарине църната земља.
 Да нема очи у главата.
 Да нема капа да си купе.
 105 Да го истржгнат на некој друмишта.
 Дома да не си умре.
 Деца сака, от Бога очи да сака.
 Да си го раздаде за Бок да просте.
 Да не дочека до година до тој ден.
 110 Да му набабне меб, како на мрашљак.
 Да си строше главата у свет.
 Да му опустее името.
 Да опустее и да оштурее.
 Да се вракалоса.
 115 Да иде у гората трева да пасе.
 Да му се фанат раците и нозите.
 Да пропадне у дно у земља.
 Да го не виде ни сжнце, ни месечина.
 Дим да фане, та да не се свржете.
 120 Да се затрие, како црљвена аспра.
 Да се вапироса.
 Да го тресне.
 Да пукне како јаце у огинь.
 Да лъусне.
 125 Да го убие лебо, што го јаде.
 Да го отнесе матницата.
 Да не осамне до озаран.
 Да го јаде сжрце и болес.
 Да го треште маскавицата.
 130 Да му преседне на сжрцето.
 Да го расчепат татарски конља.
 Да пцовиса.
 Да го ударе от невидимо.
 Да го земе църната чума.
 135 Да оде на колената си.
 Да го карне каран.
 Да го изедат вошките.
 Да окелъаве.
 Да не виде бел ден.
 140 Да онемее.
 Да му исаанат раците и нозите.
 Да оглушее и сос двете уши.
 Да не дочека да чуе кукувица.
 Да не прокопса.
 145 Да му побелејат и двете очи.
 Да врие у катрано на дното.
 Да даде Госпот на мосто да го видам сос калениче у раците и пет
 пари да го даруам.
 Дните да му се довржшат.
 Да копа сос заби.
 150 Да го донесат дрен-кокош.
 Ега се не вжрне, дека е отишал.

- Ега занемее.
 Ега даде Госпот на главата да му се вжрне.
 Ега го фане новата.
- 155 Ега даде Госпот да го нема никаде.
 Ега го силен огин изгорс.
 Ега се учине кѹтук.
 Ега го скочанѡаса.
 Ега се земѡата растворе, та да го гжтне.
- 160 Ега го жадница удаве.
 Ега у пуста гора отиде.
 Ега се на ништо не насите.
 Ега даде Госпот да се не растуре, кога умре.
 Живина да го испие.
- 165 Жѡаби да му лазат по мео.
 Жижница му на главата горела.
 Жар му на мажлецо.
 Жгура да се направе.
 Желки му по главата.
- 170 Живина да го изеде.
 Жик да го наѡде, та да познас.
 Жир да ѡаде по гората.
 Жамка му на шиѡата.
 Занем да стане, да занемее.
- 175 Земѡата да го погжтне,
 Закол да го заколе.
 Земѡата да го не прибере.
 Заловил го гѡаволо, да би да не го залове.
 Заиграл се, да би да не се заиграе.
- 180 Забил си главата, да не си ѡа никога забне.
 Забравеник да го затре.
 Золумкѡар е, да го пресече утрешнио.
 Земѡл го Госпот.
 Запустела му главата.
- 185 Земѡа да го претисне.
 Земѡата да го исѡжрле.
 Зло да го наѡде.
 Злото да го забраве.
 Змиѡа го изела.
- 190 Змиѡа осѡиница да го клѡукне.
 Зло ми мисле, Госпот да го истребе.
 За плет да се дрѡже, та крѡв да сере.
 Затрила го Света Троица.
 Изрил си главата, да си ѡа не изрие.
- 195 Испила го живина, што е пил он.
 Исѡжрлила го мрѡтво, да би да ѡа исѡжрлат.
 Истрагнал се, да се не истрѡгне.
 Истрил се, да се не истрие.
 Искри да му излизат от устата, да даде Госпот.
- 200 Истина да не каже никога.
 Крастата да го фане.
 Крѡсто да го поразе.
 Капка вода да му се не наѡде на онаѡ свет.
 Капнал, та лѡуснал.
- 205 Кола да го прегазе.

- Кол му на сѣрцето.
 Кржсто да го пресече.
 Кучинѣа главата да му ѣдат.
 Коска у гржкљана да му застане.
 210 Катарата да го земе.
 Камен да роде.
 Камен да ѣде, та да се наѣде.
 Кѣоровите да воде.
 Каде отишел, да се не вѣрне.
 215 Каде ли оди, та те не однесе.
 КѣораѢ да киниса.
 Како го прокѣна, така му и стана.
 Кучинѣата мрѣшлѣако да му изедет.
 Како сос тебе што сум, така и бес тебе ќе сум.
 220 Коските да му се изриѣат.
 Крѣтове да го ѣдат.
 Ламѣата да го лапне.
 Лебо да го фане за очите.
 Лебо да го треште.
 225 Лажата да кердоса.
 Лажница му по грѣбо.
 Лѣутница да го изеде.
 Лѣуто сѣрце да го фане.
 Ланската да го повѣрне.
 230 Лѣжите да го претиснат.
 Лебо да го сопне.
 Лесница цревата да му снове.
 Лѣмѣата да фане.
 Мачки очите да му дерат.
 235 Мечки да го ѣдат.
 Мажлецо да му падне.
 Матната вода да го отнесе.
 Месецо да го изеде.
 Месата да му окапат.
 240 Маѣкѣа, маѣкѣа, мажлецо да ѣа затне.
 Метла да го смете.
 Марен црѣн да го убие.
 Миѣгло миѣзов.
 Мае се, да се не омае.
 245 Мисирок да му се каче на главата.
 Некоѣ силен огин да го изгоре.
 Нош да го прониѣе.
 Немтур, да го затре горнио.
 Напил се, да го отрове и да го пилинѣоса.
 250 Напил се, отрова и бигор да му биде.
 На онаѣ свет да не му се наѣде прет него.
 Не било го, да го не биде.
 Не свартел се никога, да би дал Бок.
 Никога да не излаѣе.
 255 На вила да си наѣде.
 На раскрѣсница да го закопат.
 На дрѣвени нози да оде.
 На дрѣвен да седе, по пара да збира.
 Наказал го утрешнио светниа.

- 260 Не замракнал и не осамнал.
 Не видело го ни сжнице, ни месечина.
 Нозите и главата да му окапат.
 Нис г . . душата да му излезе.
 Нис иглени уши да се спровре.
- 265 Остра сабља да го пресече.
 Огин и пламен да го изгоре.
 Оставил ја, да се остави от себе си.
 От рани да не се куртулиса.
 Очите да му испржнат, како на пражјаика.
- 270 От кожа да излезе.
 От гъвало очи да сака и да нема да му даде.
 Орлите да го дигнат.
 Огин да го запале, вода да го отнесе.
 Омрас е, да го омразе свето.
- 275 Пукни, та трай!
 По арно главата му да ја нема.
 Прокопала му на главата.
 Правото да му скине шијата.
 Пунунци на главата да му вржшат.
- 280 Предништето му да е на главата.
 Пушка да го прониже.
 Прав е, да не се никога исправе.
 Проклетнико ниеден!
 Пазе, да го не испазе.
- 285 Пукница да го отрове.
 Поврага да иде, та да не се вжрне.
 Пришки на очите да му излезјт.
 Проклет да е.
 По добре било мајка му камен да е родила, а не него.
- 290 Пепел да лиже.
 Проклет да е триш девет пати.
 Пепел му на јазику.
 Пусти да му останат.
 Проклет и отет да е.
- 295 Пукналник ниеден!
 По арно било да си забраве главата.
 Рани да му излезат.
 Расчек, та раскин.
 Речница да му излезе.
- 300 Речници да го наречат.
 Рало да го зарие.
 Рацете да му исанат.
 Рогове да му никнат.
 Раткова скала да го претиене.
- 305 Ржгата да го прение.
 Раката да му се фане, кој е фанал.
 Рачешки да иде.
 Сатър главата да му' отсече.
 Срџце и болес да го изде.
- 310 Сошил си колената.
 Сжнице да го не огрее.
 Скочанил се, да се не скочане.
 Слуша, да го не слуша Господ.

- Сърде се, да се не расърде никога.
- 315 Свинѝи гробо да му изрият.
Сполучил проклетнико.
Свети Илија да го скъца сос топузо.
Свинѝи му груале у главата.
Света Недельа да му земе душата.
- 320 Стрела да го прониже.
Самовилнико да го сретне.
Слеп да киниса.
Слепчо слепи ниеден!
Свети Илија да го земе.
- 325 Стрело гиди!
Трѝпница да го сретне, та да не го измине.
Тупани и зурли да му се собират.
Трава да пасе, та да се ране.
Тетива му на шија.
- 330 Тако ми жив Госпот.
Тупан кога пра ке фане, он тога кукѝа да свърте.
Три годишна треска да го фане.
Триста вучи да го ядат.
Триста лека да не го излекуат.
- 335 Треска да го тресне, како брашнарска врекѝа.
У един гроб да ги законат.
У темнина да умре.
У каленица да збира, та да се ране.
У врекѝа да го соберат, та на буниште да го исфърлят.
- 340 Утки да му утат на баджата.
Угодил, да не угоде никак.
Уловил го Госпот, оздравел го гъволо, да го не оздраве.
У главата да му блеат.
У главата да му груа.
- 345 Укор да го яде.
Укрил го гъволо, да го не укрне.
У агъупци капата да си продаде.
Фанала го езата, да го не пуште.
Фанала го девет годишната.
- 350 Фитил на гробо да не му се наиде.
Фесо да си продаде на вересниа.
Црѝната чума да го затрие.
Црѝвци да го изедат.
Црѝната земѝа да кердоса.
- 355 Цревата да му се повлечат.
Цревци да ране, да ги не наране.
Цревѝа (цървули) да не си оуне на позите.
Црева да яде, крѝв да с . . .
Црѝн гъвол да го яде.
- 360 Чедо да не заврѝте околу огништето си.
Чафки умо да му искъцат.
Чемница го ударила, та да не преболее.
Чумата да го стигне и на местото да го оставе.
Чудо на главата му да доиде.
- 365 Честнио крѝс да го накаже.
Чумата да го затрие.
Чумо, дека одеш, дека шеташ? та не доидеш да го грабнеш.

Чирки да му излезат на г . . . , та да се чуди што го е огрејало.

Шуга и краста да го іадат.

370 Шиш да го прободете, та да не прекжрља.

Шушука, да не шушукне.

Шум да стане.

Шуко да му стане.

Што го нема на овај свет, да го најде.

375 Шкор да се учине.

Іазико да му окапе.

Іазико да му се фане.

Іазико да си преапе.

Іас да го затрупа.

СБОРНИКЪТЪ

ЗА

НАРОДНИ УМОТВОРЕНИЯ, НАУКА И КНИЖНИНА

ИЗДАВА

МИНИСТЕРСТВОТО НА НАРОДНОТО ПРОСВѢЩЕНИЕ.

КНИГА VIII.

СОФИЯ

ДЪРЖАВНА ПЕЧАТНИЦА

1892.

Ю. Клетви и богословии.

Отъ Щипъ.

Записалъ П. А. Уачаровъ.

- 1 Арани да го іаат, та. сос шилка у врато да го бодат.
Арнаути да го закарат.
Ал да го алоса от некоја страна.

- Алагината да го отнесе у невидимо.
- 5 Ал да го сретне, та да го алосо.
Аро го по главата било.
Ало му на шијата да стое.
Арно го по главата било.
Аирсџзин да стане.
- 10 Аракчијата да го затворе.
Алата да го строше, како некое дрво.
Аламани да го карат.
Амос да не виде на главата си.
Арамии кукњата да му прокопат.
- 15 Арам да му е младоста, што ја има.
Алос да го алосо.
Алосник да стане.
Алосало го, ама оште ќе чине на свето.
Арам и катрам да му стане.
- 20 Арам да јаде, та да се најаде.
Арам до дека е жив да јаде.
Арам му кьофте.
Аралампииа да го накаже.
Ангарија да работи до века.
- 25 Ајдамак да стане.
Акџл да нема у главата.
Ајанин у кукњата да му дојде.
Антерија на грџбо да нема.
Богу душа да даде, колку што е дал.
- 30 Бездушник да стане.
Буицата да го фане, та косата да му окапе.
Брџдницата¹⁾ да го брандоса.²⁾
Брекнул, та пукнул (томува, којто казва: бре!)
Бекнул та бек да го утепа. (Гл. прџднјата).
- 35 Босилок да му занесат.
Брат, брат, брадва главата да му пресече.
Бутмиш да стане.
Бутуракџо³⁾ да го фане.
Бандев⁴⁾ син да стане.
- 40 Боден дедо да го изгори по сџрцето.
Буниште да го затрупа.
Буката кукња да му биде.
Бадни вечер да нема.
Бел свет да не виде.
- 45 Бодеш да го акне.
Бок да се откаже от него, а не друк.
Буиче, вуиче, — вуци да го јадат.
Воистина Бога ти кажуам, или: Истина ти кажуам.
- 50 Велик ден да не заваре.
Веторо газо да му надја
Вијалица да го свџрте.
Врага тражи два да најде.
Вериги да носи на шијата си.

1) Въ единъ аршинъ има 10 брџдници или 10 пасъмца вълна. 2) Какво значи?

3) Конска болестъ, въ раховско я казватъ гутуракџ.

4) Бандевци — голѣма фамилия въ Щипъ.

- 55 Вода да гави, да се удаве.
 Вошките да го јадат.
 Вода за онај свет да му се не најде.
 Вегите да му окапат.
 Воловар да стане.
- 60 Главата да му се извјрте.
 Гол гологлав да го видам.
 Гладен да си легне.
 Гат да го појаане.
 Грат, грат, — град да го скъца.
- 65 Гората да фане, там да остане.
 Главата от дзит да си бие.
 Госпот да го прости, пот носо му г
 Гржкљано да му извадат сос два прџста.
 Главата по некој друмишта да му се вала.
- 70 Глезните да му излезат.
 Гингери¹⁾ да бере, та да се ране.
 Гаргите да му се соберат на главата.
 Гунња да нема да се завие.
 Гос никогаш да не виде.
- 75 Гостил се, да се не нагосте.
 Грамада да понесе на грџбо.
 Да не задрџида²⁾ никогаш.
 Да оде от село на село, та никаде да не се свјрте.
 Да се исуши како змија на трџн.
- 80 Да му се исерат на градите, та да му смјрде.
 Да го закачат како вошка на глок.
 Да му се серат кучиња у каленицата.
 Да се здрџе от кџковете.
 Да се фане от кџковете надоле.
- 85 Да му се серат триста кучиња на келавицата (главата).
 Да го видам на каменик мос сос калениче у раката, кој помине да му
 пуште по една пара и јас да поминам и јас да му дадам.³⁾
 Да му се исуше врато како на преша рачката.
 Да му се скочанџасат раците.
 Да пукне и да тресне.
- 90 Да го обичат како муа у матеница.
 Да му се исчепатат позите како на мало мисирче.
 Да даде Госпот да му речат: „матика лопата.“
 Дека оде арото, та не дојде да те ароса.
 Да даде Госпот да се вампираса.
- 95 Да се заглиба, та да не излезе.
 Да даде Госпот да газе како мечка.
 Да плаче за писци(?)
 Да би дал Бок така да стане.
 Да се свие како змија на коло.
- 100 Да би да не дојде.
 Да му се серат кучиња у гробо.
 Да му се серат у мајчино му гроп.
 Да не заврне никогаш.
 Да виде и да се напате.

¹⁾ Бодливи трџни.

²⁾ Да не заплџе, да не заговори.

³⁾ Сб. VI 208 № 147.

- 105 Да бреа¹⁾ како бивол на угорнина.
 Да иде сос един, да се вжрне сос иљадо.
 Да не се роде.
 Да не пржкне.
 Да даде Госпот да не виде у кукъата си блажнина.
- 110 Да му опустее стоката што ја има.
 Да го нагоре јасното сжнце.
 Да ме треште тај леп.
 Да не му се најде за онај свет комка.
 Да го треште св. Илија от невидимо.
- 115 Да го удре мжњата, ако лаже.
 Да му проклетисуат²⁾ земјата, дека е легнал.
 Да го испнам како от лажица вода.
 Да се не бута никакјв.
 Да му чушкат капата по гробиштата.
- 120 Да му окапе носо от некоја лута рана.
 Да се не чуе на никаде.
 Да се помине.
 Да би не продумал.
 Да го видам сос зобник, како конь, кога преносва гроизе у бранје.
- 125 Да го закаче бесно куче.
 Да не се куртулиса от белја никогаш.
 Да се залепе како кжрлеш на г.
 Душата нис газо да му излезе.
 Да лока како куче што лока.
- 130 Да му скинам главата како на врапче.
 Да го покријат сос платно.
 Душмани да нема, а пријатели нч.
 Дервиши на главата да му укат.
 Дисазите на попо (?) да носе.
- 135 Да се армоса, та да не се венча.
 Дисази на рамо да носе.
 Девети ден да не му раздадат.
 Да се учине како пирустија.
 Да му се не најде името.
- 140 Душа да бере, та да не собере.
 Да се сплуе.
 Ега му рогове никнат.
 Езата да го сполете.
 Ега се раскине на две парчинја.
- 145 Ега го качат на две магаринја.
 Ега го фанат суй сугреби.
 Ега даде Госпот дома да не си умре, та децата да не си исплаше.
 Ега го лоша срекња сретне (?)
 Ега стане гјувендија.
- 150 Ега се згургуроса.³⁾
 Ега сос гржсти житото да си мере.
 Ега го далека фане, та да умре.
 Ега даде Госпот брашно у кукъата си да не завжрте, та гъавало да му заима.
 Ега се вираноса.

¹⁾ Да пшка, гл. у Милл. п. д. *brecha*,

²⁾ Да проклинатъ.

³⁾ Да се погърбавц.

- 155 Ега го закопат у буниште.
 Ега го маика не родила.
 Ега си туре ум у главата.
 Ега стане владика без брада.¹⁾
 Ега даде Госпот дрѣндупка да играјат сос него.
- 160 Ега му улезе трѣн пот опашката.
 Ега стане домашен вракалок.
 Ега ми се маане от очите.
 Ега му змните испијат очите.
 Ега се удаве у капка вода.
- 165 Жар да му застане на мео.
 Жѣби да преблуа.
 Живецо да си отреже.
 Жабунѣак да јаде, та да се најаде.
 Жѣба да го помоча.
- 170 Желево да фане, злато да му се учине.
 Желка да го наложат.
 Жаден е, да не ожаднее никога.
 Железо да се учине.
 Зверове да го раскинат.
- 175 Зелен бардак нат главата да му стое.
 Земѣата коските да му не изгние.
 Зерде да јаде, крѣв да блуе.
 Зѣралтаджииа е, да би да не е таков.
 Заштука, та помѣрка.
- 180 За шија, та от земѣи.
 Зобник на главата му да му закачат.
 За Бог да просте да не му се намери.
 За лек да си ги даде (говори се за пари).
 Зетове да му јадат стоката.
- 185 Зракалата²⁾ да си изваде.
 Зло да не виде, а добро никогаш.
 За ортома да иде.
 Звездата да му угасне.
 Затрил се, да се не затрие.
- 190 Зашаматен да оде.
 Заврас³⁾ да не виде.
 За конѣска опашка да го вѣрзат, та да го терат.
 Зарар да не виде никога.
 Зракалата да си изваде.
- 195 Зап да го свѣрте, та мира да нема.
 Искал⁴⁾ да стане.
 Иди-ми-дојди да стане.
 Иди сос гѣволите.
 Игла да не гѣтне.
- 200 Итровал, никога да не изитрува.
 Името си да не направи.⁵⁾
 Инѣата⁶⁾ да го затрупа.

¹⁾ Т. е. жена.

²⁾ Очитѣ.

³⁾ Завѣрзѣ. Така е написал самѣ г-нѣ записвачѣтъ. Б. р.

⁴⁾ Разоренѣ.

⁵⁾ Именѣи си денѣ да не дочека.

⁶⁾ Инѣѣ.

- Испрали му се на гробо, арно му чиниле.
Испрал се, да се не препере.
- 205 Испила го църно сърце (?)
Искра да му запале кукътата.
Испил отрова, да би да не испие.
Испнал се, да го испнат на дърво.
Изврело, да не изврпе.
- 210 Избол се, да се не избодне.
Коска да му се запре на гърлото.
Крупа да крупьоса.
Крушум да го пронйже.
Како суфалка¹⁾ да се учине.
- 215 Кросно да иане, а не конь.
Кожата му слама да иа напунат, та на гредата да иа турат.
Кучиньата гробо да му пзрият.
Колку агьуптин пресно млеко што вжрте, толку он стока да завжрте.
Каде оде, каде шета,²⁾ та не доиде.
- 220 Колку иа што го сакам, толку он здравие да има.
Колку иа што го некам, толку Госпот да го неке.
Камен вжрс камен, дърво вжрс дърво да не му остане.
Кои е праф, Бок да го убие.
Кои е криф, да се искриве.
- 225 Кржст ми, така е.³⁾
Кржсто да го треште.
Кьулаф да му скроят.
Коските да му пролият сос вино.
Кржс да му турат на главата.
- 230 Капналниците⁴⁾ да му капнат.
Колку што сум земал, толку здравие да видам.
Камен да фане, железо да му се учине.
Клинове да го фанат.
Колку клинци е земал, толку дупки да му се учинат.
- 235 Куче кьорово да се учине.
Кучки главата да му гризат.
Како паиак да се собира.
Кржфта да му испният.
Кучиньа кржфта да му излочат.
- 240 Клетва да го не стигне.
Курсаци⁵⁾ да има, жито да нема.
Котлите да си продаде, та да нема сос какво да се испере.
Како се е пржкнал, да се не пржкне.
Катран да иаде, та да се наиаде.
- 245 Кокосиньа да го поиаанат.
Како сос него, така и без него.
Колку е длжк, да даде Госпот, толку да е широк.
Лозанка⁶⁾ на врато да му стое.

¹⁾ Совалка.

²⁾ Т. е. нѣкоя болестъ, ср. Сб VI 210 № 215.

³⁾ По вел.: клрста ми.

⁴⁾ Ржцѣтъ.

⁵⁾ Сандѣци въ хамбаря, другадѣ въ Тиквишко *пресѣчи сендукъи*.

⁶⁾ Единъ селенинь украля у кума си една лозинка, отъ какъ тоя го нагостилъ, и въ обвилъ около врата си. Като излѣгле, сички му викале: „змия около врата ти.“ Той похваца, — наистина. Вървалъ се, призналъ се, и змията пакъ станала пржчка.

- Лута змиѣа да го кълукне по ѣзико.
 250 Лут да залудее по неѣа.
 Лук да си маже очите.
 Луда гидниѣа да стане.
 Локница (?) да го ударе.
 Лока, да се не налока.
 255 Лудос младос го носе, да го не занесе.
 Лут пипер да го изгоре.
 Лаѣна у устата да му турат.
 Лош да стане.
 Лоѣта да му извадат.
 260 Лаѣна да ѣде, да са смире.
 Мжртов да го видам.
 Мѣжов¹⁾ да кинѣса.
 Мѣжло да стане.
 Мжнѣата да го манѣюса.
 265 Мартица да го наѣде.
 Мартицата да го фане.
 Магарешки живот да прокара.
 Мечка да го газе, та треската да го оставе.
 Мозоко да му заврие.
 270 Магаринѣа у главата да му рикат.
 Мечкарин да стане.
 Миѣальѣа да гоне.
 Магаричина мочка да пие.
 Молци да го измолат.
 275 Мазрѣк да носе, та него напрет да го утепат.
 Мостра да стане.
 Маѣстор да бѣде, пара да не завжрте.
 Мома да не земе.
 Мѣпос да си нема у кукѣа.
 280 Мушмуле да ѣде.
 Маѣка му да го изреде.
 Мжж да не наѣде.
 Мокар да ѣде.
 Мор да го поѣѣане.
 285 Мокар да флесе, сѣ да излесе.
 На бука да висе.
 На тезгере да го занесат.
 Никоѣ да не го прибере.
 Нош да го убодe.
 290 На краѣпа да вечера.
 Никаде да не се свжрте.
 На раскрѣсница да го посипат сос вода.
 Никога да не се исправе.
 На леп да се не наѣде.
 295 Наситка на ништо да нема.
 На онаѣ свет да иде.
 На онаѣ свет да го лиже.
 На главата да му се струпа.
 На главата да му доѣде.
 300 На старос на гас да се влече.

¹⁾ Замѣчалъ.

- Налет да е по арно (И без него може).
 Ништо и никакво да не стане.
 Никогаш да му не стигне ни рака, ни глава.
 Наврага му глава.
- 305 Никогаш да не локне.
 На колци цревата да му се мотат.
 На колец наденат да го видам.
 На кукњата му баджа да нема.
 На вешало да го видам.
- 310 На гробо да му се исерат.
 На кампла да јаа.
 На душмани да е ногу.
 На врато торба да му закачат.
 На попо да си плате сос ни.
- 315 На горе нозите, на доле главата да му видам.
 На горната кука да го закачат.
 От маика дете да украде.
 Општуред та се помел.
 Омьас,¹⁾ да не виде.
- 320 Орли очите да му искажат.
 Осите да му испијат очите.
 Очите да си изваде, та бес очи да киниса.
 Ортома да скине на мосто.
 Отровило го, да го не отрове.
- 325 От грџбо една фаша да му одерат, та жив да го пуштат.²⁾
 Омразнал ми е.
 Очите на тило да му стојат.
 От огин и от вода да не се куртулиса.
 От куршум да умре.
- 330 От своја смџрт да не си умре.
 Одмор никога да не виде.
 От бубаќ Госпот да не го куртулиса.³⁾
 Оси да го изедат како благо гроизе.
 Опустел да го видам.
- 335 Огниште у кукњата да нема.
 Огнило да му прашац, та да се сете.
 От турци да не се куртулиса.
 От каде врато да го заколат.
 Од невидимо⁴⁾ огин да падне, та да го изгоре.
- 340 Ортома да влече, та да му ја настапат.
 От пот себе си да апне.
 Орлите да го раскинат.
 Пранга му на ногата да видам.
 Примката да го удре.⁵⁾
- 345 Пусто и пометно да му остане.
 Пелин да пие, та да го отрове.
 Проклет да му биде гробо.
 Пот земјата да се завре.

¹⁾ Лице.

²⁾ Като въ известната нар. прик.

³⁾ Отъ Щипско отиваат мнозина въ Сърско да бератъ плода на бубаќа, да чистятъ и пр. Работата имъ е тежка и неблагодарна.

⁴⁾ Погорѣ № 121, Сб. VI. 208 № 133. В. р.

⁵⁾ Забравено.

- Паѿак да го уапe, та чeтирисe дeцa да го лyлат.
- 350 Потковeн да го видaм.
 Пѿиѿн да го видaм.
 Папоко да му сe развие.
 По друмиштa да го влeчат.
 Пелтeк да стaнe.
- 355 По уѿци и по муѿци да му идe.
 Ремaтa да го фaнe.
 Рачкар¹⁾ e, да го затрe.
 Раѿ да нe видe.
 Росници да ѿадe. (Дa сe разболѳe).
- 360 Рѳгат да стaнe.
 Ристос да го нaкaжe.
 Рудa да копa, тa да поминe.
 Раскапaл сe, eгa да сe нe рaскапe.
 Стрoшил сѿ ногaтa, по арно да сѿ e стрoшил глaвaтa.
- 365 Свѳртaѿ да го свѳржтe, тa да нe излeвe.
 Сврaкa очитe да му искжцa.
 Своѿци²⁾ да го освоѿат.
 Сол и лeп да нeмa.
 Син³⁾ го опaрило, тa го изгорeло.
- 370 Свeкѳя нa грoбo да нeмa кoѿ да му запaлe.
 Свeти Илѿиѿ да го сѳжрyшe.
 Слeпцитe от врaтa y врaтa да вoдe.
 Свeстo да му сe свѳржтe, тa да паднe.
 Сос лажѿи да поминeш.
- 375 Силeн огин да го изгорe, тa да познae.
 Срeбрo y устaтa да му излѿиѿт.
 Стивусувѳч да стaнe.
 Стрaдeн да умрe.
 Сос подвeскa да го обeсaт.
- 380 Сос бубaкѳ дyшaтa да му зaтнaт.
 Стрoѿник да нa му дoѿдe.
 Сос жeшкa пyзa да го пoсипaт.
 Срeкѳятa да му бидe aирлѿиѿ.
 Суѿ жaбa да го пoмoчa, тa сyгрeби да му излeзaт.
- 385 Сос брaт да идe дo мoрe, a сoс врaк да зaминe прeкo мoрe.
 Трѿстa и осумнaѿсe да го нaкaжaт.
 Трѿци да ѿадe, тa никoгa да сe нe нaѿадe.
 Тeргѿиѿ сѳрцeтo да му фaнe.
 Тѳрнѳѿ очитe да му избoдaт.
- 390 Тaкo ми Трѿ-Свeтитѿли.
 Тeлѿиѿ кyршyм да го прeнижe.
 Трyпo пo друмиштa да му сe вaлѳa.
 Трeтoжeнeц да зeмe.
 Тyгинaтa да му бидe мѿлa.
- 295 Тaм кoски да oстaвe.
 Тoкмѿл сe, да сe нe тoкмe.
 У арар⁴⁾ дe го тyрaт тa нa грoбиштaтa да го зaнeсaт.
 У зaндaнa да го видaм.

1) Дѿволѿтѳ.

2) Своѿци — мoлeцѳ.

3) Синѳ плaмѳѳѳ.

4) Гoлѳмa вѳрѳцa, другaдѳ — арaлѳ.

- Уици и муици да го іадат.
 400 У несвес да иде.
 У агъупци да пропадне.
 У главата дикел да му се забие.
 У гърне турски да седне.
 У латвик¹⁾ да прждне.
 405 Умо да му поштукне.
 У постела да го видам.
 Убила го пушка дальанка.
 У газо прѣнци да му мърдат.
 У г . . . колец да му наврат.
 410 Укалец²⁾ да стане.
 У кукъта гулуби да му гукат.
 Ум у главата да нема.
 Учин³⁾ да му учинат.
 У зумбул брашно да си купе.
 415 У средна доба да умре.
 Фит да го направат от сѣ (да џѣма нищо).
 Фанале го маіките (полудѣлѣ).
 Фушкѣи да се учине.
 Феіка да стане, та ветеро да го отнесе.
 420 Фаіда да нема от ништо.
 Цревата да си истуре.
 Църната земѣа да го не прибере.
 Църна метла да го смете.
 Църна шуга да го фане.
 425 Царвен гердан на шијата да му видам.
 Црѣвеницата да го фане.
 Црѣн како агъуптин да стане.
 Црѣни кучета главата да му іадат.
 Честнио крѣст да настапе.
 430 Чадѣр да распне на Плачковица.
 Чуі-петел да фане. (Кѣдѣ отишелъ? — Отишел на чуі-петел, т. е. неиа-
 вѣстно гдѣ).
 Штурци да му штурат у главата.
 Што да фане, како вода да му потече.
 Шумадија⁴⁾ да го іаіане.
 435 Шекер да го ранат, та да го заколат.
 Шантав⁵⁾ да стане.
 Шкроп⁶⁾ да іаде како свинѣа, та да се огое.
 Іазико да му се залепе.
 Іазико да му се исуше.
 440 Іазико да му залетне, та да не може да проговоре.
 Іаличари да го тепат, та акѣл да собере.
 Іаналиски аідук да стане.
 Іаіца да кваче.

¹⁾ Вел. латвица, Сб. VII. 466.

²⁾ Който хува, който вика ук, — дървѣнъ особѣнъ родѣ.

³⁾ Магня.

⁴⁾ Лошъ прѣкорѣ — глупостѣ.

⁵⁾ Кривѣ вѣ нозѣтѣ.

⁶⁾ Трици и вода.